

Sygn. akt IV U 1366/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Katarzyna Antoniak

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2016r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania M. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 26 października 2015 r. Nr (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wysokość renty rodzinnej

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że M. K. przysługuje prawo do wypłaty renty rodzinnej rolniczej za miesiąc wrzesień 2015 roku w pełnej wysokości.

Sygn. akt: IV U 1366/15 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 26 października 2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, działając na podstawie ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników przeliczył od 1 października 2015r. rentę rodzinną przysługującą M. K. od 1 września 2015r. i ustalił, że od 1 października 2015r. przysługuje ona do wypłaty w kwocie 757,45 złotych miesięcznie (decyzja z 26 października 2015r. k.165 akt rentowych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. K. wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że prawo do wypłaty renty rodzinnej w pełnej wysokości ,tj. bez zawieszenia części uzupełniającej przysługuje mu od września 2015r., czyli od nabycia prawa do świadczenia. Podniósł, że nigdy nie podjął działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym nabytym w drodze dziedziczenia po ojcu. Przez cały okres gospodarstwo to prowadzi jego matka E. K. (1) (odwołanie k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazał, że przeliczenie renty rodzinnej i podjęcie wypłaty w pełnej wysokości nastąpiło od października 2015r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony złożył oświadczenie własne oraz trzech innych świadków, że nie podjął pracy w gospodarstwie rolnym i że uczy się w szkole. W tych okolicznościach, zgodnie z art.133 ust.1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do wypłaty świadczenia w pełnej wysokości wcześniej niż od miesiąca, w którym organ rentowy na wniosek ubezpieczonego ponownie ustalił wysokość świadczenia (odповідь organu rentowego na odwołanie k.2 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25 lutego 2003r. zmarł ojciec ubezpieczonego K. K. (1) (odpis skrócony aktu zgonu k.11 akt rentowych). Ubezpieczony M. K., urodzony w dniu (...), na mocy aktu poświadczenia dziedziczenia po K. K. (2), sporządzonego w dniu 22 stycznia 2014r. przed notariuszem R. N. w M., nabył wraz z matką E. K. (1) i siostrą K. K. (3) udział w wysokości 1/3 części w nieruchomościach rolnych położonych we wsi G. i M. powiat M. (akt poświadczenia dziedziczenia z 22 stycznia 2014r. k.110 akt rentowych).

Decyzją z 13 marca 2014r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu oraz jego siostrze K. K. (3) rentę rodzinną po ojcu, przy czym ubezpieczonemu renta ta przyznana została do 31 sierpnia 2015r. (decyzja z 13 marca 2014r. k.118 akt rentowych). W tym okresie ubezpieczony pozostawał słuchaczem Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w ramach Centrum (...) w M. i nie prowadził działalności rolniczej na gruntach nabytych w drodze dziedziczenia po ojcu (oświadczenie ubezpieczonego z 24 lutego 2014r. k.107 akt rentowych oraz zaświadczenia Centrum (...) w M. z 19 lutego 2014r. k.109 akt rentowych i z 22 września 2014r. k.126 akt rentowych). Następnie decyzją (...) Centrum (...) w M. z 5 listopada 2014r. z dniem jej podjęcia ubezpieczony skreślony został z listy słuchaczy w/w Liceum Ogólnokształcącego w M. w powodu nieobecności na zajęciach w wymiarze przekraczającym 50% czasu przeznaczonego na zajęcia w planie nauczania (decyzja z 5 listopada 2014r. o skreśleniu ubezpieczonego z listy słuchaczy k.135 akt rentowych). Konsekwencją powyższego była decyzja organu rentowego z 27 stycznia 2015r. o wstrzymaniu od 1 lutego 2015r. wypłaty renty rodzinnej na rzecz ubezpieczonego (decyzja z 27 stycznia 2015r. o wstrzymaniu wypłaty renty rodzinnej k.137a rentowych).

Następnie, w dniu 30 września 2015r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonego o wznowienie wypłaty renty rodzinnej po ojcu. Do wniosku ubezpieczony załączył zaświadczenie wystawione przez Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w S. z 20 września 2015r., z którego wynika, że w roku szkolnym 2015/2016 ubezpieczony rozpoczął naukę w w/w liceum w semestrze III klasie II, a ponadto własne oświadczenie z 30 września 2015r., że niezwłocznie powiadomi organ rentowy o przerwaniu nauki albo o innych okolicznościach mających wpływ na prawo do renty rodzinnej (wniosek ubezpieczonego o wznowienie wypłaty renty rodzinnej z 30 września 2015r. wraz z w/w załącznikami k.151-153 akt rentowych).

W wyniku rozpoznania powyższego wniosku, w dniu 2 października 2015r. organ rentowy wydał decyzję, w której ustalił, że od 1 września 2015r. przysługuje ubezpieczonemu renta rodzinna do 31 stycznia 2016r., przy czym renta zostaje pomniejszona o kwotę 748,38 złotych z tytułu prowadzenia działalności rolniczej i wynosi do wypłaty 132,07 złotych miesięcznie (decyzja z 2 października 2015r. k.155 akt rentowych).

W dniu 19 października 2015r. wpłynęło do organu rentowego oświadczenie ubezpieczonego z 5 października 2015r., w którym oświadczył, że nie podjął działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym nabytym po ojcu, a gospodarstwo to prowadzi jego matka. Do powyższego oświadczenia ubezpieczony załączył oświadczenia trzech innych osób datowanych na 5 października 2015r., w tym matki E. K. (2), potwierdzających że ubezpieczony nie prowadzi działalności rolniczej (oświadczenia k.159-162 akt rentowych). W wyniku rozpatrzenia powyższych oświadczeń zaskarżoną decyzją z 26 października 2015r. organ przeliczył od 1 października 2015r. rentę rodzinną przysługującą M. K. od 1 września 2015r. i ustalił, że od 1 października 2015r. przysługuje ona do wypłaty w kwocie 757,45 złotych miesięcznie (decyzja z 26 października 2015r. k.165 akt rentowych).

Ubezpieczony nie podjął działalności rolniczej na gruntach rolnych nabytych w drodze dziedziczenia po ojcu K. K. (2). Przez cały okres od śmierci K. K. (2) działalność rolniczą prowadzi matka ubezpieczonego E. K. (1). Co najmniej od września 2015r. ubezpieczony mieszka w S., gdzie od września 2015r. podjął naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych i gdzie dodatkowo pracuje (zeznania świadka E. K. (2) k.7-7v akt sprawy).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. K. podlegało uwzględnieniu.

Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do wypłaty renty rodzinnej w pełnej wysokości ,tj. bez zawieszenia części uzupełniającej, poczynając od września 2015r. ,tj. od daty ustalenia przez organ rentowy, że ubezpieczonemu przysługuje prawo do tego świadczenia (decyzja z 2 października 2015r. k. 155 akt rentowych), a nie dopiero od 1 października 2015r. ,tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony złożył oświadczenie, że nie prowadzi działalności rolniczej. W przekonaniu Sądu organ rentowy od początku (w decyzji z 2 października 2015r.) błędnie ustalił, że ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą. Powyższe było wynikiem błędnej wykładni art.28 ust.1 ustawy z 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008r., Nr 50, poz. 291 ze zm.), znajdującego z mocy art.32 ustawy odpowiednie zastosowanie do renty rodzinnej, zgodnie z którym wypłata renty rolniczej z ubezpieczenia ulega częściowemu zawieszeniu na zasadach określonych w ust.2-8, jeżeli rencista prowadzi działalność rolniczą, przy czym zgodnie z ustępem 4 powyższego przepisu uznaje się, że rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego. Owa błędna wykładnia polegała na przyjęciu przez organ rentowy założenia, że samo bycie właścicielem (tu współwłaścicielem) nieruchomości rolnej jest równoznaczne z prowadzeniem działalności rolniczej. Tymczasem powyższy przepis nie reguluje wyczerpująco sytuacji, w których uzasadnione jest przyjęcie, że rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, ale wskazuje jedno z kryteriów, kiedy należy uznać, że rencista nie prowadzi działalności rolniczej. Z przepisu tego nie wynika natomiast, że przez sam fakt, iż rencista – osoba uprawniona do renty rodzinnej jest właścicielem (współwłaścicielem) gospodarstwa rolnego, uzasadnione jest przyjęcie, że osoba ta prowadzi działalność rolniczą. W ocenie Sądu o tym, czy rencista prowadzi działalność rolniczą decyduje każdorazowo stan faktyczny, a zatem fakt, czy dana osoba rzeczywiście prowadzi działalność rolniczą - pracuje w gospodarstwie rolnym. Na stanowisku takim stoi również Sąd Najwyższy (vide: uchwała SN z 6 maja 2004r., II UZP 5/06, OSNP 2004/22/389). Z przedstawionych wyżej ustaleń Sądu, w tym z wiarygodnych zeznań matki ubezpieczonego E. K. (2) wynika, że ubezpieczony nigdy – po nabyciu spadku po ojcu - nie prowadził działalności rolniczej na nabytych gruntach rolnych. W tych okolicznościach złożenie przez ubezpieczonego oświadczenia z 5 października 2015r. (data wpływu do organu rentowego 19 października 2015r. k.159 akt rentowych) o nieprowadzeniu działalności rolniczej nie dawało podstaw do przyjęcia, jak uczynił to organ rentowy, że uprzednio ubezpieczony działalność taką prowadził. Błędne działanie organu rentowego w okolicznościach niniejszej sprawy wyraża się nie tylko w niesłusznym – automatycznym przyjęciu, że własność (współwłasność) nieruchomości rolnej równa się prowadzeniu działalności rolniczej, ale również w pominięciu dodatkowych okoliczności świadczących o tym, że ubezpieczony działalności rolniczej nie prowadzi. Z akt rentowych i przedstawionych wyżej ustaleń Sądu wynika, że ubezpieczony prawo do renty rodzinnej miał ustalone już wcześniej – w 2014r. i organ rentowy przeprowadzał wówczas postępowanie w kierunku ustalenia, czy ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą (vide: pismo organu rentowego z 14 stycznia 2014r. na k.117 akt rentowych oraz informacja Wójta Gminy J. z 13 marca 2014r. z której wynika, że ubezpieczony nie figuruje w rejestrach wymiarowych zobowiązania pieniężnego k.119 akt rentowych). Składając zaś w dniu 30 września 2015r. wniosek o wznowienie wypłaty rodzinnej ubezpieczony złożył oświadczenie, że poinformuje organ rentowy o przerwaniu nauki oraz innych okolicznościach mających wpływ na prawo do renty. Organ rentowy pominął powyższe okoliczności, jak również to, że od września 2015r. ubezpieczony podjął naukę w S., który położony jest w odległym rejonie kraju (mając na uwadze miejsce położenia nieruchomości rolnych) oraz że jak wynika z w/w oświadczenia ubezpieczony posługuje się dowodem osobistym wydanym przez Prezydenta Miasta S., co prowadzi do wniosku, że przebywa na tamtejszym terenie z zamiarem co najmniej dłuższego pobytu (vide: zaświadczenie i oświadczenie ubezpieczonego k.152-153 akt rentowych). Mimo tych okoliczności (i bez próby wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości) organ rentowy przyjął, że ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą i ustalając prawo ubezpieczonego do renty rodzinnej od 1 września 2015r. dokonał potrącenia części uzupełniającej renty, a wypłatę renty w pełnej wysokości podjął dopiero od października 2015r. ,tj. od miesiąca złożenia przez ubezpieczonego w/w oświadczenia z 5 października 2015r. (k.159 akt rentowych).

Odnosząc się twierdzenia organu rentowego, że w sprawie zastosowanie znajduje przepis art.133 ust.1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazać należy, że zgodnie z art.133 ust.1 pkt 2 powyższej ustawy podwyższone świadczenie powinno być wypłacone za okres poprzedzający miesiąc

zgłoszenia wniosku lub wydania decyzji z urzędu (najdalej za 3 lata wstecz), jeżeli przyznanie niższego świadczenia było następstwem błędu organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.